

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

DƯƠNG MẠNH CƯỜNG

**NGHIÊN CỨU CHẤT LƯỢNG TĂNG TRƯỞNG
KINH TẾ TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế

Thái Nguyên - 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

DƯƠNG MẠNH CƯỜNG

**NGHIÊN CỨU CHẤT LƯỢNG TĂNG TRƯỞNG
KINH TẾ TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trần Đức Lợi

Thái Nguyên - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là nội dung nghiên cứu do tôi thực hiện. Các số liệu, kết luận nghiên cứu trình bày trong luận văn này chưa hề được công bố ở các nghiên cứu khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về các kết quả và nghiên cứu trong luận văn!

Học viên

Dương Mạnh Cường

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn TS. Trần Đức Lợi đã tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện.

Tôi xin trân thành cảm ơn Phòng Quản lý Đào tạo Sau đại học - Trường ĐH Kinh tế và QTKD đã tạo mọi điều kiện để tôi hoàn thành khoá học và trình bày luận văn này. Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn đến các đồng nghiệp đã chia sẻ nhiều tư liệu và kinh nghiệm quý báu liên quan đến vấn đề nghiên cứu của luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài	3
5. Kết cấu của đề tài	3
Chương 1: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VÀ THỰC TIỄN VỀ	
CHẤT LƯỢNG TĂNG TRƯỞNG KINH TẾ	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Khái niệm chất lượng tăng trưởng kinh tế	4
1.1.2. Mô hình tăng trưởng	9
1.1.3. Các nhân tố tác động tới chất lượng tăng trưởng kinh tế.....	10
1.1.4. Các tiêu chí đánh giá tốc độ tăng trưởng kinh tế cấp tỉnh	15
1.1.5. Các tiêu chí đánh giá chất lượng tăng trưởng kinh tế	16
1.2. Cơ sở thực tiễn	22
1.2.1. Hiện trạng tăng trưởng và chất lượng tăng trưởng kinh tế ở Việt Nam.....	22
1.2.2. Hiện trạng tăng trưởng và chất lượng tăng trưởng kinh tế ở một số địa phương trên cả nước.....	27
1.2.3. Kinh nghiệm rút ra cho tỉnh Quảng Ninh	31
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	32

2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	32
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	32
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	33
2.3.1. Tốc độ tăng trưởng kinh tế.....	33
2.3.2. Cơ cấu kinh tế, chuyển dịch cơ cấu kinh tế	33
2.2.3. GDP bình quân đầu người.....	34
2.2.4. Năng suất lao động, tốc độ tăng năng suất lao động.....	34
2.2.5. Hiệu quả sử dụng vốn: Hệ số ICOR	34
2.5.6. Tốc độ tăng TFP (Năng suất nhân tố tổng hợp).....	35
2.5.7. Các chỉ tiêu khác	35
Chương 3: THỰC TRẠNG TĂNG TRƯỞNG VÀ CHẤT LƯỢNG TĂNG TRƯỞNG KINH TẾ TỈNH QUẢNG NINH GIAI ĐOẠN 2008 -2012	37
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội tỉnh Quảng Ninh.....	37
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	37
3.1.2. Dân số, lao động và mức sống dân cư	40
3.1.3. Thực trạng phát triển kinh tế - xã hội.....	41
3.2. Thực trạng tăng trưởng kinh tế của tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2008 - 2012	45
3.2.1. Tốc độ tăng trưởng chung của nền kinh tế.....	45
3.2.2. Tốc độ tăng trưởng của các nhóm ngành kinh tế.....	47
3.3. Thực trạng chất lượng tăng trưởng kinh tế tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2008 -2012	50
3.3.1. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu ngành kinh tế	50
3.3.2. Thực trạng hiệu quả kinh tế	53
3.3.3. Chất lượng tăng trưởng kinh tế tiếp cận dưới góc độ xóa đói giảm nghèo và bất bình đẳng	57
3.3.4. Vấn đề giải quyết việc làm.....	62
3.3.5. Về mức sống dân cư.....	62

3.3.6. Chất lượng tăng trưởng kinh tế nhìn từ góc độ môi trường.....	63
3.3.7. Đánh giá chung	65
3.4. Các nhân tố tác động đến chất lượng tăng trưởng kinh tế của tỉnh	
Quảng Ninh	67
3.4.1. Các yếu tố đầu vào	67
3.4.2. Khoa học công nghệ.....	68
3.4.3. Cơ sở hạ tầng.....	68
3.4.4. Khả năng thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài	76
3.4.5. Yếu tố hội nhập kinh tế quốc tế, hợp tác vùng và quốc gia.....	78
3.4.6. Về điều kiện địa lý và tài nguyên thiên nhiên.....	79
3.4.8. Các yếu tố vĩ mô	84
3.5. Đánh giá tổng quát tình hình phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Quảng	
Ninh giai đoạn 2008-2012	88
3.5.1. Lợi thế so sánh và cơ hội phát triển	89
3.5.2. Những bối cảnh bên ngoài	93
3.5.3. Những hạn chế, yếu kém và nguyên nhân	96
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TĂNG	
TRƯỞNG KINH TẾ TỈNH QUẢNG NINH GIAI ĐOẠN 2012 -2020	101
4.1. Quan điểm, định hướng nâng cao chất lượng tăng trưởng kinh tế tỉnh	
Quảng Ninh tới năm 2020.....	101
4.1.1. Quan điểm phát triển.....	102
4.1.2. Mục tiêu tăng trưởng kinh tế tới năm 2020	103
4.2. Đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng tăng trưởng kinh tế tỉnh	
Quảng Ninh giai đoạn 2012 - 2020 sau khi nghiên cứu	104
4.2.1. Giải pháp về vốn đầu tư	104
4.2.2. Nâng cao năng lực lãnh đạo	108
4.2.3. Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao.....	108
4.2.4. Phát triển khoa học công nghệ	112
4.2.5. Nâng cao hiệu quả khai thác và sử dụng tài nguyên cho tăng trưởng	113

4.2.6. Nâng cao chất lượng thể chế.....	114
4.2.7. Nâng cao hiệu quả của các chương trình, chính sách xóa đói giảm nghèo và an sinh xã hội.....	115
4.2.8. Giải pháp về hợp tác vùng, quốc gia và quốc tế	115
4.3. Một số kiến nghị, đề xuất với Chính phủ.....	117
KẾT LUẬN	119
TÀI LIỆU THAM KHẢO	120

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

TTKT	: Tăng trưởng kinh tế
HSSV	: Học sinh sinh viên
NSNN	: Ngân sách nhà nước
ĐVT	: Đơn vị tính
CNH-HĐH	: Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
UBND	: Ủy ban nhân dân
KTTĐ	: Kinh tế trọng điểm
ĐBSH	: Đồng bằng sông Hồng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Dân số trung bình của tỉnh chia theo huyện	40
Bảng 3.2: Tổng GDP và GDP bình quân đầu người theo giá thực tế giai đoạn 2008 - 2012	45
Bảng 3.3: Tổng GDP theo giá so sánh 1994 giai đoạn 2008 - 2012.....	46
Bảng 3.4: Tốc độ tăng trưởng kinh tế và của các ngành giai đoạn 2008-2012...	46
Bảng 3.5: Cơ cấu kinh tế phân theo các ngành	50
Bảng 3.6: Chuyển dịch cơ cấu nội bộ ngành công nghiệp và xây dựng.....	52
Bảng 3.7: Tốc độ tăng năng suất lao động giai đoạn 2008 -2012.....	53
Bảng 3.8: Hệ số ICOR tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2008 - 2012	54
Bảng 3.9: Năng lực cạnh tranh của Quảng Ninh và một số tỉnh thành trong cả nước giai đoạn 2008 - 2012.....	56
Bảng 3.10: Thu nhập bình quân đầu người của Quảng Ninh	61
Bảng 3.11: Số lao động được tạo việc làm giai đoạn 2008 - 2011	62
Bảng 3.12: GDP bình quân đầu người giai đoạn 2008 - 2012.....	62
Bảng 3.13: Tỷ trọng đóng góp của các nhân tố đầu vào đối với tăng trưởng GDP giai đoạn 2001 - 2012.....	67
Bảng 3.14: Thống kê số trường học và học sinh tại Quảng Ninh.....	72
Bảng 3.15: Cơ sở y tế của tỉnh Quảng Ninh	75
Bảng 3.16: Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài từ 1988-2012	77
Bảng 3.17: Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu giai đoạn 2008 - 2012	84
Bảng 3.18: Hoạt động xuất bản, phát hành và thư viện giai đoạn 2008 - 2011..	86